

Рівненський інститут слов'янознавства
Київського славістичного університету

*Кафедра теорії та практики перекладу
романо – германських мов*

014 – 003

Програма
з практики перекладу
романо - германських мов
(для студентів спеціальності 7.030507 “ Переклад”
факультету романо - германської та слов'янської філології)

Рівненський інститут слов'янознавства
Київського славістичного університету

*Кафедра теорії та практики перекладу
романо – германських мов*

“Затверджую”
Ректор РІС КСУ
проф. Постолюк Р. М.
_____ 2007р.

Програма

з практики перекладу романо – германських мов
(для студентів спеціальності 7.030507 “ Переклад”
факультету романо – германської та слов’янської філології)

ББК 81. 07

УДК 81'25

Т 191

Тарасюк Н. Ю. Програма з практики перекладу романо – германських мов. Програма та методичні рекомендації для студентів спеціальності 7.030507 – “ Переклад”. – Рівне: РІС КСУ, 2007. – 8 с.

Укладач: доцент кафедри теорії та практики перекладу романо – германських мов Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету, канд. філол. наук *Тарасюк Н. Ю.*

Рецензенти: доцент кафедри французької філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка кандидат філологічних наук *Ситдикова І. В.* ; викладач кафедри французької філології Київського національного університету ім. Тараса Шевченка кандидат філологічних наук *Андрієвська Е. М.*

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу романо – германських мов РІС КСУ, протокол № 1 від 31.08. 2007р.

Обговорено та затверджено на засіданні Вченої ради Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету, протокол № 4 від 4.12. 2007 р.

© Тарасюк Н. Ю. Програма з практики перекладу романо – германських мов. Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету.

ВСТУП.

Курс практики перекладу є однією із складових фундаментальної дисципліни теорії та практики перекладу, викладання якої передбачено системою підготовки фахівців за спеціальністю “Переклад”. Основною метою курсу є формування у студентів навичок та вмінь перекладу з іноземної мови на рідну та з рідної мови на іноземну.

Курс практики перекладу передбачає практичне засвоєння знань, отриманих у межах вивчення таких теоретичних дисциплін, як теорію перекладу, вступ до перекладознавства, порівняльна граматики іноземної мови з українською, порівняльна лексикологія іноземної мови з українською, стилістика іноземної мови, спецкурси з теорії перекладу.

Навчання перекладу передбачено з IV по X семестри та здійснюється паралельно з вивченням основних теоретичних дисциплін, що має на меті забезпечити умови системного та послідовного розвитку окремих дій та операцій перекладача, які практично відпрацьовують теоретичні питання, викладені у відповідному теоретичному курсі. Таким чином, чітка співвіднесеність теоретичних питань та засвоєння їх на практичних заняттях є основою організації та проведення курсу практики перекладу. Одним із завдань даного курсу є виконання вправ, направлених на автоматизацію навичок перекладу у різних варіантах та умовах його виконання. З метою забезпечення ефективності навчання передбачений підбір учбового матеріалу, необхідного для навчання відповідно до умов практичної роботи перекладача.

Оволодіння студентами новітніми інформаційними технологіями перекладу, технічними засобами, комп'ютерною технікою сприяє належній підготовці студентів до самостійної роботи перекладача, практичні навички якої засвоюються під час проходження виробничих практик у VI та VIII семестрах.

МЕТА НАВЧАННЯ:

Метою курсу практики письмового перекладу є формування та розвиток навичок та вмінь перекладу з іноземної мови на українську та з української на іноземну по визначеній тематиці, що дозволяє виконувати відповідні види робіт.

1. Письмовий переклад з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну документів та текстів визначеної тематики (інформаційні, суспільно-політичні, наукові тексти, ділові та офіційні документи різного характеру).
2. Реферування та анотування текстів з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну з використанням зорової опори, а також аудіювання з метою ознайомлення зі змістом тексту.
3. Редагування перекладів на рідну мову.

Виконання вище вказаних видів робіт передбачає широке застосування різних типів словників та новітніх інформаційних технологій перекладу з використанням комп'ютерної техніки. Виконання різних видів письмового перекладу передбачає навчання належному оформленню перекладацької документації, оволодіння навичками роботи перекладача.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ.

Навчання практиці перекладу за спеціальністю "Переклад" здійснюється з IV по X семестри шляхом організації практичних, лабораторних занять та самостійної роботи студентів.

Практичні заняття з перекладу передбачають виконання таких видів робіт, як:

- письмовий переклад;
- реферування та анотування;
- редагування перекладів на рідну мову;
- співставлення перекладу з оригіналом.

Контроль рівня знань студентів та набуття ними навичок перекладу здійснюється протягом семестру шляхом проведення поточних контрольних робіт.

Лабораторні заняття з перекладу мають на меті навчити студентів використовувати у перекладацькій роботі новітні інформаційні технології (комп'ютерні словники, різноманітні комп'ютерні програми з перекладу). Під час лабораторних занять передбачене виконання таких видів робіт, як:

- письмовий переклад з використанням комп'ютерних словників;

- редагування перекладів з використанням комп'ютерних програм з перекладу;
- письмове реферування та анотування текстів з використанням комп'ютера;
- письмове реферування текстів, прослуханих у запису;
- письмове реферування текстів, записаних на відеоплівку.

Самостійна робота організовується, перш за все, за рахунок проходження студентами перекладацьких виробничих практик у VI та VIII семестрах. Умови проходження перекладацької практики визначені „Програмою з перекладацької практики”.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ.

У відповідності до мети та змісту навчання процес навчання може складатись з чотирьох етапів:

Перший етап навчання – теоретичний. Він має на меті повідомити теоретичні знання про ті чи інші види та форми перекладу та про процес оволодіння ними:

Другий етап навчання – підготовчий. Його метою є розвиток якостей, необхідних для оволодіння вміннями та навичками перекладу. Процес навчання на даному етапі проходить у формі групових практичних занять в аудиторії, в лабораторії, а також у формі самостійної роботи студентів. Навчальним матеріалом підготовчого етапу є підготовчі вправи, а також фоно- та відеозаписи текстів.

Третій етап навчання – автоматизація навичок перекладу. Ціль даного етапу полягає у формуванні професійних навичок та вмінь перекладу по визначеній тематиці. Етап автоматизації проходить у формі групових аудиторних, лабораторних занять та у формі самостійної роботи. Зміст групових занять та самостійної роботи полягає у виконанні комплексу вправ, націлених на оволодіння перекладом у різних варіантах та умовах його виконання. Навчальним матеріалом етапу автоматизації навичок перекладу є тексти вправ, а також додаткові матеріали: тексти у фоно- та відеозапису для письмового перекладу, тексти для перекладу зі словником та без нього.

Четвертий етап навчання – практика перекладу в умовах навчального закладу. Метою четвертого етапу є ознайомлення студентів з умовами практичної роботи перекладачів, а також надання їм можливості набути деякий досвід професійного перекладу в удавано створеній ситуації.

Система вправ.

Один із способів підбору вправ може враховувати наступні принципи:

- ◆ поступове ускладнення навчального матеріалу;
- ◆ виконання системи вправ на формування навичок перекладу та її автоматизацію;
- ◆ практичне виконання різних форм перекладу.

Перший принцип, що має за основу поступове ускладнення навчального матеріалу, реалізується у двох напрямках: шляхом ускладнення перекладацьких операцій та дій та шляхом ускладнення мовного матеріалу (ускладнення словника та синтаксису, перехід до нових тем).

Другий принцип полягає у поділі усієї системи вправ на три групи: 1) вправи на формування навичок перекладу; 2) вправи на автоматизацію навичок перекладу; 3) вправи на закріплення та контроль навичок та вмінь перекладу.

Вправи на формування навичок перекладу (підготовчі вправи) різноманітні за своїм призначенням. Одні з них направлені на розвиток якостей, необхідних для оволодіння вміннями та навичками перекладу, інші – на відпрацювання ізольованих навичок та вмінь перекладу, третя група вправ має на меті формування первинних вмінь, об'єднання окремих операцій та дій в єдину діяльність. Підготовчі вправи підводять студента до рівня, з якого може починатись засвоєння варіантів перекладу.

Вправи на автоматизацію навичок перекладу однотипні за своїм призначенням. Кожна з них спрямована на оволодіння конкретними варіантами перекладу та на тренування виконання його в межах лексичних тем, передбачених навчальною програмою.

Вправи на закріплення та контроль навичок перекладу створюють студентам умови практики виконання перекладу в умовах роботи перекладача. Дані вправи дозволяють також здійснити контроль рівня підготовки студентів до виконання усіх варіантів перекладу на матеріалі однієї або двох лексичних тем.

Третій принцип підбору вправ передбачає широке комбінування вправ, спрямованих на досягнення суміжних цілей.

ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕКЛАДУ.

1. Громадсько-політичні організації в Україні та у інших країнах світу.
2. Державний устрій України та країн, мова яких вивчається.
3. Зовнішньополітична діяльність України.
4. Міжнародні організації.
5. Міжнародні юридичні документи.
6. Політичне, економічне та військове співробітництво країн світу.
7. Освітні, наукові, культурні та мистецькі зв'язки України з країнами світу.
8. Преса: газетна тематика.
9. Розвиток наукових галузей в Україні.
10. Розвиток спорту та туризму в Україні.
11. Становлення української державності.
12. Документи громадсько-політичних організацій.
13. Ділова кореспонденція.

ВИМОГИ НА ЕКЗАМЕНАХ З ПРАКТИКИ ПЕРЕКЛАДУ.

1. Письмовий переклад тексту згідно нормативів.
2. Письмове реферування тексту іноземною та українською мовами.

Вимоги та нормативи за роками навчання.

IV, V СЕМЕСТРИ.

Формуються навички письмового перекладу з іноземної мови на українську. Здійснюється контроль вмінь користування студентами двомовними та тлумачними словниками різних типів.

Студент повинен вміти:

- перекладати письмово тексти з іноземної мови на рідну зі словником зі швидкістю 800-1000 друкованих знаків за академічну годину;
- реферувати письмово зі словником тексти з іноземної мови на рідну зі швидкістю 400-500 друкованих знаків за академічну годину.

VI СЕМЕСТР.

Розвиваються навички письмового перекладу з іноземної мови на українську та формуються навички письмового перекладу з української мови на іноземну.

Студент повинен вміти:

- письмово коментувати текст з перекладацької точки зору;
- письмово перекладати зі словником тексти з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну зі швидкістю 1200 друкованих знаків за академічну годину;
- анотувати та реферувати зі словником письмово тексти зі швидкістю 600 друкованих знаків за академічну годину.

VII, VIII СЕМЕСТРИ.

Протягом VII, VIII семестрів студенти розвивають навички перекладу текстів різних жанрів та стилів.

Студент повинен вміти:

- письмово перекладати зі словником з іноземної мови на рідну тексти зі швидкістю 1200 – 1500 друкованих знаків за академічну годину;
- перекладати з аркуша без підготовки тексти газетного стилю з іноземної мови на рідну та з рідної на іноземну;
- реферувати та анотувати тексти суспільно-політичного характеру з використанням зорової та аудіо опори.

IX, X СЕМЕСТРИ.

Студент повинен вміти:

- письмово перекладати зі словником з іноземної мови на рідну неспеціальні тексти зі швидкістю 1800 – 2000 друкованих знаків за академічну годину;
- аналізувати та редагувати переклади з іноземної мови на рідну та оцінювати конкретні перекладацькі рішення;
- письмово перекладати зі словником тексти газетно-публіцистичної та економічної тематики з рідної мови на іноземну зі швидкістю 1200 – 1500 друкованих знаків за академічну годину;
- редагувати переклад українською мовою.